ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozlowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová, Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: LaTeX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“ u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.

Adresa redakce
Adress Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: **pv@iabrno.cz**
Webové stránky s pokyny pro autory: **http://www.iabrno.cz/pv**

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vydáno v Brně roku 2010
Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Během výzkumu v roce 2009 bylo na ploše staveniště odkryto 22 sídlištních objektů patřících sídlišti KNP. Jednalo se o pokračování v minulosti zkoumané osady a současně o její severní okraj.Většinu zahloubených objektů tvořily vakovité zásobnice a větší patrně stavební jámy. V jamách bylo nalezeno velké množství keramiky – někdy i kompletní tvary – kamenných nástrojů a zvířecích kostí.

Blanka Mikulková

Resumé

Rousínov-Rousínovec (Bez. Vyškov). „Přední lány". Äneolithikum. Trichterbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

SUCHÉ LAZCE (OKR. OPAVA)

„Na Panském". KKA. Sídliště. Záchranný výzkum.

V září 2009 bylo v souvislosti s výstavbou kanalizace v polní trati „Na Panském" na severním okraji k. ú. Suché Lazce narušeno několik objektů kultury kulovitých amfor (viz. kap. Neolit).

Tereza Krasnokutská

Resumé

Suché Lazce (Bez. Opava), „Na Panském". Kugelamphoren Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

SUCHOHRDLY (OKR. ZNOJMO)

„Starý Zámek". Výšinná poloha. Zjišťovací výzkum. Eneolit, epilengyel, radiokarbonová data, transformační procesy.

V roce 2009 byl dokončen zjišťovací výzkum výšinné opevněné lokality „Starý Zámek" u Suchohrdel. Tento zjišťovací výzkum a jeho následné zpracování jsou součástí projektové části výzkumného záměru MSM0021622427 Ústavu archeologie a muzeologie FF MU, která se věnuje hlubšímu poznání mikroregionu říčky Únanovky v zázemí dlouhodobého výzkumu v Těšeticích–Kyjovicích. Zjišťovacím výzkumem byla prozkoumána plocha o rozloze 125 m^2 v pásu čtverců orientovaných kolmo k dochovaným pozůstatkům hradby.

Během sezony 2009 byl dokončen výzkum řezu tělesem hradby a jeho destrukcí. V tělese hradby je viditelná pozice základů hradby a její rozval. Datování samotné fortifikace je ještě otázkou dalšího rozboru, na základě stratigrafie se ale zdá, že je posteneolitická. Také radiokarbonové datum získané ze vzorku uhlíku (vzorek 671) odebraného přímo ze základu hradby je velmi mladé 2780 ±20 BP po kalibraci 1000–892 př. n. l., spadá tedy na samotný počátek pozdní doby bronzové. Tato datace hradby by odpovídala původním závěrům výzkumu ze 60. let., a to i přesto, že tomu žádný datovatelný keramický materiál nenasvědčuje.

Žlábek s výraznou výplní uhlíků, který byl zachycen již v loňském roce v odkryté části plochy, který probíhá soustředně ke kamenné hradbě, mohl také sledovat původní hranu návrší. Z výplně žlábku nepocházely žádné artefakty, všechny dosud určené vzorky uhlíků náleží dubu (určení P. Kočár). Nekalibrované radiokarbonové datum z jednoho z odebraných vzorků má hodnotu 5150 ±30 BP (vzorek 328), po kalibraci 4001–3936 př. n. l., kdy můžeme uvažovat o datování do epilengyelu. Nálezy, které můžeme zařadit do tohoto období, se ve vrstvách našly.

Během výzkumu bylo získáno přibližně 18 tisíc keramických fragmentů, jejichž průměrná hmotnost zlomku (v rámci celého výzkumu) dosahuje 5 g. Takto nízká hmotnost zlomku je ve srovnání s běžným výzkumem sídlištních lokalit skutečně velmi nízká. Je dokonce nižší než průměrná hmotnost zlomků intruzí, která na polykulturním sídlišti v Roztokách dosahuje 9,8 g (Rulf 1997, 452, tab. 14). Tato skutečnost je sice částečně ovlivněna precizní metodikou výzkumu (veškeré výplně byly přesívány), ale i tak je zřejmé, že se v případě získaného materiálu jedná o velmi fragmentární soubory, následně přemístěné, které mají charakter terciárního odpadu. Tato skutečnost se bohužel týká všech kontextů charakteru vrstev. Vedle zlomků běžné keramické produkce byly získány i zlomky přeslenů, koleček a naběračeк, broušená a štípaná industrie. Počty osteologického materiálu a nálezy mazanice jsou velmi sporé a dochovalost je velmi nízká. Bylo odebráno více než 800 vzorků (uhlíků, půdních vzorků a kamenné suroviny).

Kromě výzkumu hlavní plochy v prostoru valu byla zkušebně provedena i drobná sondáž o rozměrech 1×2 m na centrální plošině opevněné polohy, ve které však byly zjištěny pouze dvě vrstvy se smíšeným, ale velmi početným, materiálem.

Z celého výzkumu je z eneolitických kultur doložena přítomnost epilengyelu, bolerázského stupně a nejednoznačná je přítomnost materiálu jevišovické kultury.

Klára Šabatová

Literatura

Rulf, J. 1997: Intruze keramiky. Příspěvek ke kritice pramenů. *Archeologické rozhledy* 49, 439–461.

Resumé

Suchohrdly, Bez. Znojmo. Burgwall. Probegrabung. Eneolithikum, Epilengyel. ^{14}C–Daten. Transformationsprozesse.

Im Jahr 2009 wurde die Probengrabung der Burgwalanlage „Starý Zámek" bei Suchohrdly beendet. Die Gesamtlage 125 m^2 wurde ausgegraben. Ein Schnitt durch einen Steinwall und seiner Destruktion erschiente eine Wallbasis, die sich stratigraphisch jünger als Eneolithikum zeigt. Auch die ^{14}C–Daten, die von Wallbasis kommt ist jung, 1000–892 v. Chr. nach der Kalibration. Diese Datierung entspricht den vormaligen Schlussfolgerungen der Ausgrabung von 60. Jahren, doch an den ergreifenden datierbaren Funden bei neuer Ausgrabung hat sich nicht erweisen.

Ein Gräbchen des urzeitlichen Alters mit Kohlenstoffe in der Füllung lauft parallel zum Kannte des Hanges.